

« LALIGABA »

Latvijas literatūras
gada balva 2024

Informāciju apkopoja

Daina Kalmane

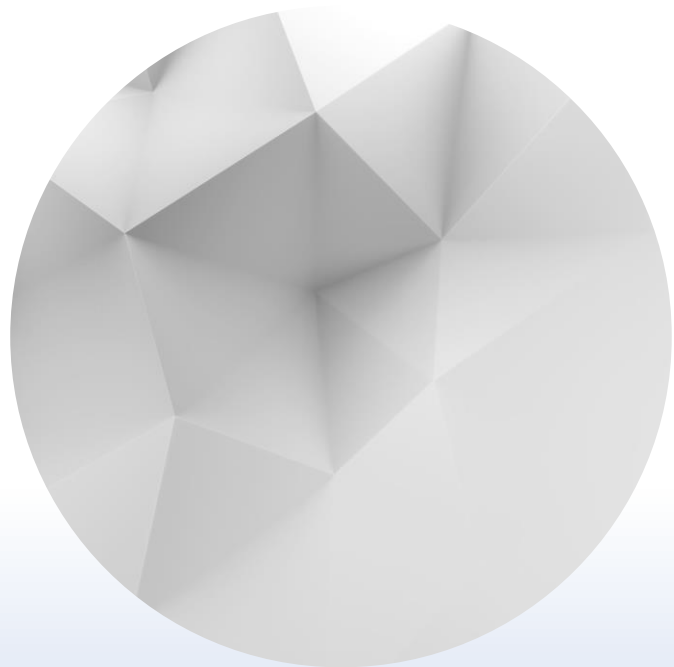

LALIGABA

Nozīmīgākais gada notikums literatūras nozarē Latvijā, kas nodrošina literāro darbu profesionālu izvērtējumu un atzinības izteikšanu autoriem par izcilākajiem darbiem, kuri 2023. gadā publicēti Latvijas rakstniecībā.

Balvu organizē LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja un Latvijas Rakstnieku savienība, atbalsta Latvijas Republikas Kultūras ministrija un Jelgavas tipogrāfija. Literāros darbus ikgadēji izvērtē ar nozari saistīti profesionāļi – literāti, literatūrzinātnieki, literatūrkritiķi, u.c., ikgadēji martā vai aprīlī nominējot balvai labāko pērnā gada veikumu dzejā, prozā, literatūrā bērniem, tulkojumos un debijā. Ikgadēji tiek piešķirta arī speciālbalva par īpašu nozīmīgu veikumu literatūrā, kā arī mūža balva Latvijas rakstniecībā. Nominanti tiek izvēlēti savstarpējās ekspertu komisijas diskusijās un/vai atklātā balsojumā. Balvas ieguvēji katrā nominācijā tiek noskaidroti ekspertu komisijas aizklātā balsojumā un atklāti balvas pasniegšanas pasākumā. Par nominēto darbu autoriem tiek veidoti daudzveidīgi publicitātes materiāli – profesionāli vērtējumi, intervijas, radio raidījumi, darbu popularizēšana interneta vidē – ziņu portālos un sociālajos tīklos, publiski darbu lasījumi ar autoru iesaisti u.c. Nominētie un īpaši balvu ieguvušie darbi tiek popularizēti arī starptautiskajos grāmatu tirgos pasaulē, kā arī rekomendēti tulkošanai ārvalstu valodās un izdošanai ārvalstīs. Balva tiek pasniegta īpašā balvas ceremonijā, kas ikgadēji norisinās aprīļa otrajā pusē.

2024. gada laureāti bija pirmie, kas saņēma jaunā dizaina LaLiGaBa balvas. Dizaina autors **DĀNIELS ŠATALOVS**, kura darbs 2023.gadā ieguva pirmo vietu sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju (LMA) rīkotajā konkursā LMA dizaina programmas studentiem.

LaLiGaBa balva 2024

Laureāts LABĀKAIS DZEJAS AUTORDARBS

Marts Pujāts «Dāma baltos džinsos»

AUTORS: **MARTS PUJĀTS**

DARBA NOSAUKUMS: “**DĀMA BALTOS DŽINSOS**”

IZDEVNIECĪBA: **NEPUTNS**

REDAKTORS: **KĀRLIS VĒRDIŅŠ**

DIZAINS: **ARMANDS ZELČS**

ANOTĀCIJA:

Grāmata, kas atradīs savu lasītāju no Ukriem līdz Omuļiem un no Ērgemes līdz Skukiem. Tas ir tematiski vienots dzejoļu cikls. Krājumā izpaužas lasītājam jau labi pazīstamais dzejnieka savdabīgais pasaules redzējums un valodas izjūta. Šoreiz tie pavērsti topogrāfiskās dzejas virzienā, apceļojot daudzas Latvijas vietas, kuras parasti paslīdējušas garām dzejnieku skatieniem.

PAR AUTORU:

Marts Pujāts (1982) – sešu dzejas krājumu autors, darbojies arī kā atdzejotājs. Par pirmo dzejas krājumu “Tuk tuk par sevi” (2000) saņēmis Klāva Elsberga prēmiju, par dzejas krājums “Nāk gaismā pati lampa” (2013) saņēmis Latvijas Literatūras gada balvu. Raksta arī dzeju bērniem, par krājumu “Ej nu ej” (2020) saņēmis gan Latvijas Literatūras gada balvu, gan Jāņa Baltvilka balvu.

Attēlā: Marts Pujāts. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/dzeja-24/dama-baltos-dzinsos>

Nominācija LABĀKAIS DZEJAS AUTORDARBS

Ērika Bērziņa «Ardievas bohēmai»

AUTORE: ĒRIKA BĒRZIŅA

DARBA NOSAUKUMS: "ARDIEVAS BOHĒMAI"

IZDEVNIECĪBA: ORBĪTA

REDAKTORS: KĀRLIS VĒRDIŅŠ

DIZAINS: TOMS MRAZAUSKAS

ANOTĀCIJA:

Šis ir Ērikas Bērziņas otrais dzejoļu krājums pieaugušajiem. Krājumā atklājas ikdienas dzīve ar tās mazajiem priekiem un bēdām, rūpes par tuvajiem cilvēkiem, vēlme pēc mīlestības, personiskās brīvības un pašizpaušmes. Autore rāda, kā dzīve piespiež jauneklīgos bohēmistus nomest spilgtās, svešās spalvas, lai pieņemtu dzīvi ar stoiciskumu un cerību. Autores asociatīvā pieeja dzejai ir vienkārša un vaļširdīga, tā provocē uz uzticēšanos un līdzpārdzīvojumu.

PAR AUTORI:

Ērika Bērziņa (1977) – dzejniece, redaktore, literatūrkritisku rakstu autore. Organizējusi vairākus starpdisciplinārus kultūras pasākumus, iesaistās kultūras projektu īstenošanā. 2006. gadā izdots viņas dzejas krājums "Ziemeļu lapsa", ar kuru piedalījies starptautiskajā konkursā jaunajiem dzejniekiem "Bridges of Struga". 2020. gadā izdots bērnu dzejas krājums "Mammas dzejoļi", kas bijis nominēts Latvijas Literatūras gada balvai. 2023. gadā izdots krājums pieaugušajiem "Ardievas bohēmai". Ērikas Bērziņas dzeja angļu valodā publicēta jauno dzejnieku antoloģijā "Bridges" (2007). Dzejas dienu ietvaros regulāri veido "Ceļojumus ar dzejniekiem", kas ir poētiska ekskursija pa kādu no Rīgas apkaimēm.

Attēlā: Ērika Bērziņa. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laligaba.lv/index.php/lv/dzeja-24/ardievas-bohemai>

Nominācija LABĀKAIS DZEJAS AUTORDARBS

Ilmārs Šlāpins «Never»

AUTORS: **ILMĀRS ŠLĀPINS**
DARBA NOSAUKUMS: **“NEVER”**
IZDEVNIECĪBA: **NEPUTNS**
REDAKTORS: **RAIMONDS ĶIRĶIS**
DIZAINS: **KLĀVS PRIEDĪTIS**

ANOTĀCIJA:

“Jaunajā krājumā “never” lasītājs atradīs gan labi pazīstamo Šlāpina asredzību, gan neierasti vērienīgu izteiksmes formu. Viņa jaunākie dzejoļi ir izteikti dialogiski, tie vēlas sarunāties ar lasītāju, pastāstīt, kā ir vai varētu būt. Tiem piemīt sprediķa viedums, bet arī demokrātiska atvērtība, nezaudējot neko no tā, ko mēdz pieprasīt no mūsdienīgas dzejas.” (Raimonds Ķirķis).

PAR AUTORU:

Ilmārs Šlāpins (1968) – filozofs, publicists, rakstnieks, redaktors, dramaturgs, tulkotājs. Bijis žurnāla “Rīgas Laiks” redaktors un interneta žurnāla “Satori” galvenais redaktors. Sarakstījis dzejoļu krājumus “Karmabandha”, “Es nemāku, komatus” un “never”, anekdošu krājumus “Anekdotas par vidējo latvieti un Raini” un “Anekdotas par vidējo latvieti un konkrētiem cilvēkiem”, mūsdienu latviešu valodas vārdnīcu “Jauno latviešu valoda”, grāmatu “Latvietis. 100 nacionālās īpatnības”, kā arī bērnu grāmatu “Es tiešām gribu sunīti”. Rakstījis arī libretus muzikāliem iestudējumiem un teātra uzvedumiem. Tulkojis Jevgēnija Griškoveca romānu “Krekls” un Ainas Rendas romānu “Himna”, sastādījis un atdzejojis Dmitrija Prigova dzejas izlasi “Manas dzīves laikā”, kā arī tulkojis ārzemju autoru lugas un mūziklus Latvijas teātru vajadzībām.

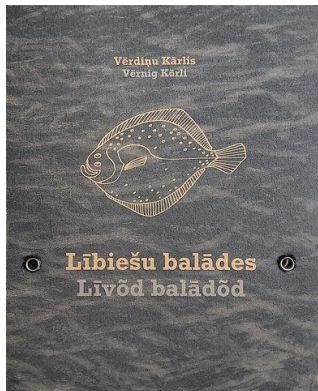
Attēlā: Ilmārs Šlāpins. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalgaba.lv/index.php/lv/dzeja-24/never>

Nominācija LABĀKAIS DZEJAS AUTORDARBS

Kārlis Vērdiņš «Lībiešu balādes»

AUTORS: **KĀRLIS VĒRDIŅŠ**
DARBA NOSAUKUMS: **“LĪBIEŠU BALĀDES”**
IZDEVNIECĪBA: **NEPUTNS**
DIZAINS: **ZANE ERNŠTREITE**

ANOTĀCIJA:

Kārlis Vērdiņš par grāmatu: “Darbs pie grāmatas sākās 2011. gadā, kad Valts Ernštreits aicināja latviešu dzejniekus sacerēt pa vienam dzejolim par lībiešu tematiku, atdzejoja tos un publicēja kopkrājumā “Kā iznirst lībieši”. Kopš tā laika esmu turpinājis rakstīt dzejoļus, izmantojot lībiešu vēstures, literatūras un folkloras motīvus. “Lībiešu balādes” ir rakstītas, iztēlojoties, kāda varētu būt lībiešu laikmetīgā dzeja, ko sarakstījis autors, kurš dzīvo lībiešu kultūras vidē un kura tekstos organiski ieplūst vietējie ticējumi, paražas un vēsturiskā atmiņa. Vairāki no šiem dzejoļiem ir apjomīgi un sižetiski, tādēļ šī grāmata uzskatāma par mēģinājumu liroepikas žanrā, pie kura pieder arī balāde”.

PAR AUTORU:

Kārlis Vērdiņš (1979) – dzejnieks, literatūrzinātnieks, atdzejotājs. Dzejas krājumu “Ledlauži” (2001), “Biezpiens ar krējumu” (2004), “Es” (2008), “Mēs” (kopotā dzeja, 2012), “Pieaugušie” (2015), “Gatavā dzeja” (2020), “Lībiešu balādes / Līvōd balādōd” (2023) autors. Sarakstījis arī četrus dzejas krājumus bērniem. Autors monogrāfijai “Bastarda forma: Latviešu dzejprozas vēsture” (2011), kas balstīta promocijas darbā “Latviešu dzejproza 20. gadsimtā”, par ko saņēmis filoloģijas doktora grādu. Vairāku nozīmīgu literāru apbalvojumu laureāts, tostarp – trīskārtējs Latvijas Literatūras gada balvas saņēmējs. Bijis literatūras žurnāla “Latvju Teksti” redaktors, sastādījis un rediģējis vairākus dzejas krājumus un pētījumus. Patlaban – pētnieks LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtā. Dzeja tulkota vairākās pasaules valodās. Sadarbojies ar dažādiem latviešu komponistiem un mūziķiem, rakstot libretus un dziesmu tekstus.

Attēlā: Kārlis Vērdiņš. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalogaba.lv/index.php/lv/dzeja-24/libiesu-balades>

Laureāts LABĀKAIS PROZAS AUTORDARBS

Svens Kuzmins «Skaistums un nemiers»

AUTORS: SVENS KUZMINS

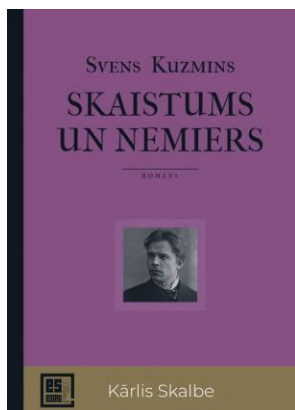
DARBA NOSAUKUMS: "SKAISTUMS UN NEMIERS"

IZDEVNIECĪBA: DIENAS GRĀMATA

REDAKTORE: GUNDEGA BLUMBERGA

KONSULTANTS: VENTS ZVAIGZNE

VĀKA DIZAINS: JĀNIS ESĪTIS

ANOTĀCIJA:

Romāns sērijā "Es esmu..." par latviešu dzejnieku, prozaiķi, žurnālistu un politiķi Kārli Skalbi (1879–1945).

"Revolūcija ir ne tikai spējš pagrieziens, apvērsums, bet arī periodiska atkārtšanās. Vienus tā noņem no augstumiem, citus tajos uzsviež, un ne vienmēr droši zināms, kuri būs laimīgāki. No romantiskā laikmeta, kas spoguļojas pats savā skaistumā, tā atstāj gruvešus un lauskas. Un tikai retajam tā pārtop par iekšēju revolūciju, padarot par to, kas viņš ir, un ļaujot nest skaistumu tālāk. Svens Kuzmins izstāsta mums stāstu par šādu cilvēku – latviešu rakstnieku Kārli Skalbi." (Vents Zvaigzne)

PAR AUTORU:

Svens Kuzmins (1985) – rakstnieks, aktieris, mākslinieks. Stāstu krājuma "Pilsētas šamaņi" (2016), kā arī romānu "Hohma" (2019), "Dizažio" (2021), "Skaistums un nemiers" (2023) autors. Etīžu teātra "Nerten" režisors un aktieris, radio raidījuma "Cienījamie lasītāji. Etīdes par literatūru" veidotājs. Svena Kuzmina stāsti tulkoti angļu, krievu, lietuviešu, igauņu un spāņu valodā. Par debijas stāstu krājumu ticis nominēts Latvijas Literatūras gada balvai debijas kategorijā, savukārt par romānu "Dizažio" 2022. gadā saņēmi balvu par labāko prozas darbu. 2023. gadā romāns "Skaistums un nemiers" ieguvis Egona Līva piemiņas balvu "Krasta ļaudis".

Attēlā: Svens Kuzmins. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalgaba.lv/index.php/lv/proza-24/skaistums-un-nemiers>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS AUTORDARBS

Džena Andersone «Krīta aplī»

AUTORE: **DŽENA ANDERSONE**
DARBA NOSAUKUMS: **“KRĪTA APLĪ”**
IZDEVNIECĪBA: **ZVAIGZNE ABC**
REDAKTORE: **DAINA GRŪBE**
VĀKA DIZAINS: **DŽENA ANDERSONE**

ANOTĀCIJA:

Šajos visai skarbajos stāstos autore uzmanības centrā ir cilvēka pieaugšanas un nobriešanas problēmas, spēja vai nespēja patstāvīgi pieņemt savas dzīves lēmumus, indivīda ceļš uz prāta un rīcības brīvību. Tāpat kā iepriekšējās Dženas Andersones grāmatās, arī šajā lasītāju gaida tikšanās ar šķietami parastiem varoņiem, kurus rakstniece tomēr ievedusi neikdienišķās, brīžiem pat mistikas cauraustās situācijās, liekot viņiem izpaust savas personības īpatnības spilgti un saistoši.

PAR AUTORI:

Džena Andersone (1977) – juriste, rakstniece. Rakstniecību apguvusi “Literārās Akadēmijas” prozas meistardarbnīcās. 2021. gadā izdots autore debijas stāstu krājums “Dadži”, 2022. gadā – stāstu krājums “Sainis”, 2023. gadā – stāstu krājums “Krīta aplī”. Par debijas krājumu “Dadži” Džena Andersone tikusi nominēta Latvijas Literatūras gada balvai, kā arī saņēmusi Egoņa Līva piemiņas balvas “Krasta ļaudis” speciālbilvu.

Attēlā: Džena Andersone. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laligaba.lv/index.php/lv/proza-24/krita-apli>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS AUTORDARBS

Margarita Perveņeckā «Aspirantūra»

AUTORE: **MARGARITA PERVEŅECKA**
DARBA NOSAUKUMS: **“ASPIRANTŪRA”**
IZDEVNIECĪBA: **DIENAS GRĀMATA**
REDAKTORI: **DACE SPARĀNE-FREIMANE, VENTS ZVAIGZNE**
VĀKA DIZAINS: **JĀNIS ESĪTIS**

ANOTĀCIJA:

Kas ir cilvēks? Kas var būt cilvēks? Kur velkamas cilvēka un cilvēcības robežas? Ne tikai daiļliteratūrai ierastā filozofiskā un psiholoģiskā tvērumā, bet arī eksakti: matemātiski, fizikāli, ķīmiski, bioloģiski, ekoloģiski utt. Ja dzīvojat pārgalvīgā vīzijā, ka literatūrā visu esat jau piedzīvojuši, tad ko šādu tomēr vēl nebūsiet sastapuši un, ja pietiks uzcītības, pacietības un atvērtības izlasīt, nekad arī neizmirsīsiet.

“Radīt pasauli un sevi tajā. Vai – radīt sevi un pasauli sevī. Vai varbūt – pārradīt, salikt kopā no stihijām, no pirmelementiem, no dzīvības pirmformām un vēstures – kolektīvās un individuālās – lauskām. Šķiet, ka tas ir neizpildāms uzdevums gan apjoma, gan sarežģītības ziņā. Margarita Perveņeckā savā otrajā romānā to apņēmiģi paveic, izmantojot gan visu cilvēcei pazīstamo zinātņu datus, gan valodu visā tās plašumā un dziļumā, gan vārdos neizsakāmo. Arī no lasītāja ASPIRANTŪRA prasa daudz – uzdrīkstēšanos, zinātkāri, pacietību –, bet balvā sola visu pasauli un unikālu lasīšanas pieredzi.” (Vents Zvaigzne)

PAR AUTORI:

Margarita Perveņeckā (1976) – dramaturģe un prozaiķe. Sarakstījusi vairākas lugas un kinoscenārijus. Prozas grāmatu “Visi koki aizgājuši” (2006), “Gaetāno Krematoss: atmiņas par gaismu” (2011) un “Aspirantūra” (2023) autore. Par romānu “Gaetāno Krematoss: atmiņas par gaismu” 2012. gadā ieguvusi Latvijas Literatūras gada balvu.

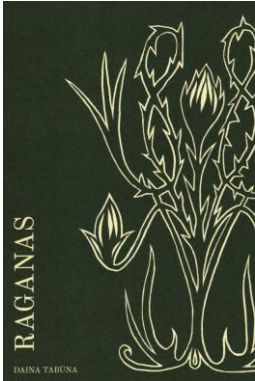
Attēlā: Margarita Perveņeckā. Foto: Kārlis Strautnieks

Plašāka informācija: <https://laligaba.lv/index.php/lv/proza-24/aspirantura>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS AUTORDARBS

Daina Tabūna «Raganas»

AUTORE: **DAINA TABŪNA**
DARBA NOSAUKUMS: **“RAGANAS”**
IZDEVNIECĪBA: **ASCENDUM**
REDAKTORS: **HENRIKS ELIASS ZĒGNERS**
ILUSTRĀCIJAS: **MARTA FOLKMANE**
DIZAINS: **ESTERE BETIJA GRĀVERE**

ANOTĀCIJA:

Romāns vēsta par jaunas sievietes mēģinājumu nostāties uz kājām pēc sāpīgas šķiršanās. Meklējot sevi, viņa pamazām nonāk līdz ezotērikai.

Almai ir gandrīz 30, kad pēc šķiršanās nākas no jauna meklēt pamatu zem kājām. Par spīti savai skepsei, viņa aizvien vairāk pievēršas visam mistiskajam un maģiskajam, tostarp sāk apmeklēt kursus pie priesterienes no *Instagram*. Tikmēr dīvainie sapņi naktīs neatstājas. Vai tie rāda ceļu atpakaļ pie sevis? Un vai raganas tajos ir īstas?

PAR AUTORI:

Daina Tabūna (1985) – latviešu rakstniece. Kopš 2000. gada publicē prozu un publicistiku kultūras medijos. 2014. gadā izdots Dainas Tabūnas debijas stāstu krājums “Pirmā reize”, kurā vēstīts par jaunas meitenes pieaugšanas pieredzi. Tas nominēts Latvijas Literatūras gada balvai kategorijā “Labākā debija”. 2022. gadā izdota pirmā autore prozas grāmata bērniem “Lasis Stasis un Atlasijas okeāns”, bet 2023. gadā – pirmais romāns “Raganas”. Romāns nominēts arī Eiropas Savienības balvai literatūrā.

Attēlā: Daina Tabūna. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laligaba.lv/index.php/lv/proza-24/raganas>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS AUTORDARBS

Kristīne Ulberga «Zem kupola»

AUTORE: **KRISTĪNE ULBERGA**

DARBA NOSAUKUMS: **“ZEM KUPOLA”**

IZDEVNIECĪBA: **DIENAS GRĀMATA**

REDAKTORS: **GUNTIS BERELIS**

VĀKA DIZAINS: **JĀNIS ESĪTIS**

ANOTĀCIJA:

“Zem kāda kupola lasītājs nonāks, lasot šo grāmatu? Zem zvaigžņotā kupola? Zem cirka kupola, kur pāri skatītāju galvām uz virves šūpojas izmisusi māksliniece? Zem mātes smagnējo svārku kupola, kas palienēti no Prusta laikiem? Šī ir grāmata, kura izrēķinās ar priekšstatiem par laimīgo bērnību un traumu spēku. Romāns sākotnēji nežēlīgi, tomēr mērķtiecīgi un pacietīgi aizved līdz maigumam, kurš, gluži tāpat kā mīlestība, aplāj un panes visu.” (Andra Manfelde)

PAR AUTORI:

Kristīne Ulberga (1979) – rakstniece. Vairāku bērnu un pieaugušo prozas darbu autore. Par garstāstu pusaudžiem “Es grāmatas nelasu” (2008) saņēmusi Jāņa Baltvilka balvu. Viņas pirmais romāns “Zaļā vārna” (2012) 2013. gadā ieguva Latvijas Literatūras gada balvu, kā arī 2011. gadā saņēma otro vietu Latvijas Rakstnieku savienības un Raimonda Gerkena romānu konkursā. Par 2017. gadā sērijā “Mēs. Latvija, XX gadsimts” izdoto romānu “Tur” autore saņēmusi Dienas Gada balvu kultūrā un AKKA/LAA Autora balvu. Par grāmatu bērniem “Kas mammai somā?” (2022) saņēmusi Latvijas Literatūras gada balvu.

Attēlā: Kristīne Ulberga. Foto: Kristiāna Zalmane

Plašāka informācija: <https://laligaba.lv/index.php/lv/proza-24/zem-kupola>

Laureāts LABĀKAIS ATDZEJOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Guntars Godiņš «Sirreālisms igauņu dzejā»

ATDZEJOTĀJS: **GUNTARS GODIŅŠ**

DARBA NOSAUKUMS: “**SIRREĀLISMS IGAUŅU DZEJĀ**”

IZDEVNIECĪBA: **NEPUTNS**

REDAKTORE: **SANDRA GODIŅA**

DIZAINS: **ARMANDS ZELČS**

ANOTĀCIJA:

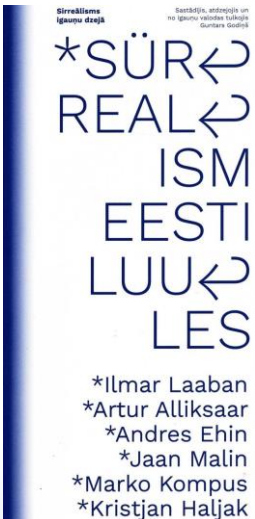
Grāmata sastāv no sešu dažādu paaudžu igauņu dzejnieku Ilmara Lābana, Artura Alliksaara, Andresa Ehina, Jāna Malina, Marko Kompusa un Kristjana Haljaka dzejoļiem, apjomīga Guntara Godiņa priekšvārda un igauņu dzejnieka un literatūrzinātnieka Haso Krulla esejas par Ilmara Lābana poētiku. Antoloģija sniedz gan plašu ieskatu Igaunijas literatūras attīstībā vairāk nekā pusgadsimta garumā, vienlīdz veiksmīgi attīstot arī sirreālisma – viena no 20. gadsimta spilgtākā un mākslinieciski attīstītākā virziena – klātbūtni latviešu valodas vidē.

PAR ATDZEJOTĀJU:

Guntars Godiņš (1958) – dzejnieks, atdzejotājs un tulkotājs. Piecu dzejoļu krājumu autors, kura dzejā sākotnēji lirisko, nedaudz vēlāk – ironisko, dūsmīgo, epatējošo balsi, arī poētiskos eksperimentus grafiskajā dzejā nomaina poētisks vērojums, uzmanības koncentrēšana uz mirkli, sīkajām lietām un klusumu. Tulkojis un atdzejojis ap 50 darbu, reizē būdams kultūrpolitīķis, kas padziļina literāros sakarus starp latviešu, igauņu, somu un zviedru literatūru. Strādājis diplomātiskajā dienestā, veicot kultūras atašēja pienākumus Igaunijas Republikā. Daudzu literāro un kultūras apbalvojumu nominants un ieguvējs, tostarp ieguvis trīs Latvijas Literatūras gada balvas.

Attēlā: *Guntars Godiņš. Foto: Ruta Kurpniece*

Plašāka informācija: <https://liligaba.lv/index.php/lv/atdzeja-24/sirrealisms-igaunu-dzeja>

Nominācija LABĀKAIS ATDZEJOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Serhijs Žadans «Harkivas Dinamo»

AUTORS: **SERHIJS ŽADANS**

ATDZEJOTĀJI: **INGMĀRA BALODE, JĀNIS ELSBERGS, MĀRA POĻAKOVA, MĀRIS SALĒJS**

DARBA NOSAUKUMS: **“HARKIVAS DINAMO”**

IZDEVNIECĪBA: **ORBĪTA**

REDAKTORE: **MĀRA POĻAKOVA**

DIZAINS: **TOMS MRAZAUSKAS**

ANOTĀCIJA:

Nobela prēmijai nominētā ukraiņu dzejnieka Serhija Žadana dzejas izlase “Harkivas Dinamo”, kurā apkopoti no 2001. līdz 2021. gadam tapuši teksti.

“Serhijs Žadans, pirmkārt, ir dzejnieks. Ģeniāls dzejnieks. Saka, ka Raini ar varu mīlēt nepiespiedīsi. Bet mīlēt Žadanu nav jāpiespiež: pietiek ar divām viņa rindām, lai būtu trāpīts sirdī, lai būtu trāpīts visai tavai būtībai.” Tā par ukraiņu rakstnieku un Ukrainas brīvības cīnītāju Serhiju Žadanu saka tulkotāja Māra Poļakova.

PAR AUTORU:

Serhijs Žadans (*Сергій Жадан*, 1974) ir ukraiņu dzejnieks, prozaiķis, esejists, mūziķis, tulkotājs un sabiedriskais aktīvis. Viņš ir sešpadsmit dzejas grāmatu, kā arī daudzu prozas darbu autors, un viņa grāmatas ir tulkotas vairāk nekā trīsdesmit valodās. 2022. gadā Žadanam tika piešķirta Hannas Arendas balva, kā arī Vācijas Grāmatu tirdzniecības miera balva. Ieguvis arī daudzas starptautiskas un lokālas literārās balvas. Uzskatāms par zināmāko mūsdienu ukraiņu dzejnieku un autoru.

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/atdzeja-24/harkivas-dinamo>

ijis Žadans
Harkivas Dinamo

Nominācija LABĀKAIS ATDZEJOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Serhijs Žadans «Harkivas Dinamo»

ijis Žadans
Harkivas Dinamo

PAR ATDZEJOTĀJIEM:

Ingmāra Balode (1981) – dzejniece, tulkotāja. Balode ir darbīga un godalgota 20. un 21. gadsimta poļu dzejas un prozas tulkotāja. Pateicoties viņai, latviešu valodā lasāmi tādi ievērojami autori kā Hanna Krāla, Mikolajs Ložiņskis, Dorota Maslovska, Slavomirs Mrožeks, Ādams Zagajevskis un citi. Latviešu dzejā debitējusi 2007. gadā ar krājumu “Ledenes, ar kurām var sagriezt mēli”, gan šis, gan 2012. gadā publicētais krājums “alba” ieguvis Latvijas Literatūras gada balvu. 2020. gadā iznācis jaunākais dzejas krājums “Dzejoļi pēc mūsu ēras”.

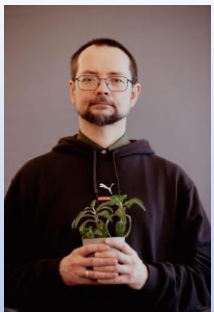
Jānis Elsbergs (1969) – dzejnieks, tulkotājs, redaktors. Piecu dzejoļu krājumu autors. Tulko no angļu un franču valodas romānus un dramaturģijas darbus, daļa no tiem iestudēti Latvijas teātros, amerikāņu dzeju (Vitmens, Kamingss, Korso, Bukovskis, Krīlijs, Snaiders, Rotenbergs u. c.), lietuviešu dzeju un prozu (Sroga, Šlepiks, Bleizģis, Kunčins, Januševičs u. c.). Atsevišķi atdzejojumi un tulkojumi arī no vācu, krievu un itāļu valodas. Vairāku dzejas un atdzejas grāmatu redaktors, tāpat arī vairāku lielapjoma dzejas, prozas un tulkojumu izlašu sastādītājs un redaktors (Klāva Elsberga “Raksti”, Vizmas Belševicas atdzejas izlase, sērija “Vizmas Belševicas arhīva burtnīcas”, Olafa Stumbra, Ievas Rozes u. c. dzejas grāmatas). 2021. gadā saņēmis Latvijas Literatūras gada balvu par Čārlza Bukovska dzejas izlases “Kodiens” atdzejojumu.

Māra Poļakova (1975) – tulkotāja. Tulko no krievu, vācu, angļu, sengrieķu, latīņu, jidiša, ebreju un ukraiņu valodas. Tulkojusi vairākus pazīstamus ārvalstu literāros darbus, kā arī piedalījies jaunā Bībeles tulkojuma izstrādē. Daudzkārtēja Latvijas Literatūras gada balvas nominante, 2010. gadā ieguvusi balvu par Susannas Klārkas romāna “Džonatans Streindžs un misters Norels” tulkojumu.

Māris Salējs (1971) – dzejnieks, atdzejotājs, literatūrzinātnieks. Piecu dzejoļu krājumu “Māmiņ, es redzēju dziesmu” (1999), “Mana politika” (2001, Annas Dagdas godalga), “Nedaudz vairāk” (2013), “Kā pirms pērkona” (2016, Ojāra Vācieša prēmija), “Tuvošanās” (2018) autors. Sarakstījis monogrāfiju “Uldis Bērziņš. Dzīve un laiktelpas poētika” (2011, Literatūras gada balva, speciālbilvu kategorija). Saņēmis Polijas Kultūras ministrijas ordeni “Par nopelniem Polijas kultūras labā” (2009). Atdzejo un tulko no ukraiņu, poļu u. c. slāvu valodām. Starp nozīmīgākajiem tulkojumiem – poļu dzejnieka, Nobela prēmijas laureāta Česlava Miloša eseju grāmata “Dzimtā Eiropa” (2011). No ukraiņu valodas atdzejojis Ivana Franko, Igora Rimaruka, Jurija Sadlovska, Romāna Sadlovska, Nazara Gončara, Ivana Lučuka, Ostapa Slivinska u. c. autoru dzeju.

Attēlos: Ingmāra Balode, Foto: Ruta Kurpniece; Jānis Elsbergs, Foto: Gints Ivuškāns; Māra Poļakova, Māris Salējs, Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://liligaba.lv/index.php/lv/atdzeja-24/harkivas-dinamo>

Nominācija LABĀKAIS ATDZEJOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Haso Krullis «Metrs un Dēmetra»

AUTORS: HASO KRULLS
ATDZEJOTĀJS: GUNTARS GODIŅŠ
DARBA NOSAUKUMS: "METRS UN DĒMETRA"
IZDEVNIECĪBA: LATVIJAS RAKSTNIEKU SAVIENĪBA
REDAKTORE: SANDRA GODIŅA
DIZAINS: ALEKSEJS MURAŠKO

ANOTĀCIJA:

Haso Krullis eposa tekstā veiksmīgi ir iekausējis aborigēnu, tlinkitu, maoru, mongoļu, polinēziešu, senskandināvu, sengieķu un citu tautu sāgu, leģendu un seno tautasdziesmu motīvus. Iespaidīgs ir aborigēnu motīvs par Gulibandžu un bumerangu. Ne mazāk būtisks eposam ir islandiešu Njala motīvs par Torgrīmu un Gunnaru, arī aborigēnu stāsti par ērgli un koijotu, kas nes kurvi ar Sauli un Mēnesi, vai koijotu un veco vīru, kurš mātēja savas acis uz mest kokā.

PAR AUTORU:

Haso Krullis (*Hasso Krull*, 1964) ir igauņu dzejnieks, literatūras un kultūras kritiķis un tulkotājs. Krulla dzeja ir cieši saistīta ar Igaunijas ainavu, taču idejiski tā aptver daudz plašākus apvāršņus, darbos integrējot vispasaules mitoloģijas un kultūras mantojumu. Vairāku dzejas grāmatu autors, publicējis arī esejas žurnālos un periodikā, dažas no tām apkopotas grāmatās. Tulkojis Žaka Deridā, Pola Valerī, Alena Ginsberga un citu pazīstamu rakstnieku un filozofu darbus. Starp daudzajiem apbalvojumiem un godalgām saņēmis arī Baltijas Asamblejas balvu, divas Igaunijas Kultūras fonda balvas, Tallinas Universitātes pasniedzēja balvu. Krulla pārsteidzošā un unikāla literatūra arvien vairāk piesaista starptautisku uzmanību, tādēļ viņa darbi ir tulkoti daudzās valodās, tostarp latviešu, somu, zviedru, angļu, franču, vācu, spāņu un citās.

PAR ATDZEJOTĀJU:

Guntars Godiņš (1958) – dzejnieks, atdzejotājs un tulkotājs. Piecu dzejoļu krājumu autors, kura dzejā sākotnēji lirisko, nedaudz vēlāk – ironisko, dusmīgo, epatējošo balsi, arī poētiskos eksperimentus grafiskajā dzejā nomaina poētisks vērojums, uzmanības koncentrēšana uz mirkli, sīkajām lietām un klusumu. Tulkojis un atdzejojis ap 50 darbu, reizē būdams kultūrpolitiķis, kas padziļina literāros sakarus starp latviešu, igauņu, somu un zviedru literatūru. Strādājis diplomātiskajā dienestā, veicot kultūras atašeja pienākumus Igaunijas Republikā. Daudzu literāro un kultūras apbalvojumu nominants un ieguvējs, tostarp ieguvis trīs Latvijas Literatūras gada balvas.

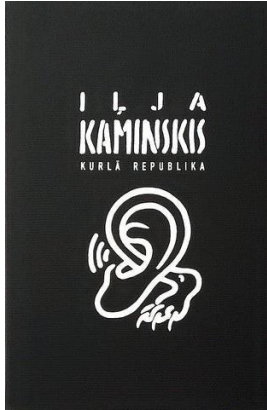
Attēlā: Guntars Godiņš. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/atdzeja-24/metrs-un-demetra>

Nominācija LABĀKAIS ATDZEJOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Iļja Kaminskis «Kurlā republika»

AUTORS: IĻJA KAMINSKIS
ATDZEJOTĀJS: RAIMONDS ĶIRĶIS
DARBA NOSAUKUMS: "KURLĀ REPUBLIKA"
IZDEVNIECĪBA: NEPUTNS
REDAKTORS: LAURIS VEIPS
ILUSTRĀCIJAS: DŽENIFERA VITENA
MĀKSLINIEKS: ANDRIS BREŽE

ANOTĀCIJA:

Grāmatā vēstīts par kādu izdomātu pilsētu, ko okupējusi sveša armija, un tās iedzīvotāju kluso pretošanos. Krājums iesākas ar dzejoli par nedzirdīgu puiku Petju, kurš tiek nošauts par necieņas izrādīšanu karavīram. Pēc šī notikuma visa pilsēta apņemas "zaudēt dzirdi", tādējādi protestējot pret armijas klātbūtni un zvērībām. Krājums ir poētiska liecība tam, ar ko nākas saskarties jebkurai kopienai, kas nonākusi svešas varas okupācijas apstākļos, par cilvēka drosmi un vājumu šādās situācijās un neizdzēšamo cerību, ko cilvēki saglabā.

PAR AUTORU:

Iļja Kaminskis (*Ilya Kaminsky*, 1977) ir PSRS dzimis ukraiņu izcelsmes amerikāņu dzejnieks, kritiķis, tulkotājs un profesors. Vislabāk pazīstams ar dzejoļu krājumiem "Dejojot Odesā" (2004) un "Kurlā republika" (2019). Daudzu literāro balvu un prēmiju laureāts. Bieži sadarbojas ar gleznotājiem, tēlniekiem, mūziķiem, horeogrāfiem un teātra māksliniekiem. Viņa dzejoļi tulkti vairāk nekā divdesmit valodās, un viņa grāmatas izdotas daudzās valstīs. 2019. gadā *BBC* izvēlējās Kaminski kā "vienu no 12 māksliniekiem, kas mainījuši pasauli".

PAR ATDZEJOTĀJU:

Raimonds Ķirķis (1997) – dzejnieks, atdzejotājs un literatūrkritiķis. Tulkojis Vistana Hjū Odena, T. S. Eliota, Sohrāba Sepehrī, Forūgas Farohzādas un citu dzejnieku darbus. Viens no 7 dzejniekiem, kura teksti iekļauti Arta Ostupa sastādītajā un Valtera Dakšas izdotajā jauno dzejnieku antoloģijā "Kā pārvarēt niezi galvaskausā". Kopš 2016. gada publicē recenzijas un rakstus izdevumos "Punctum", "Satori", "Domuzīme", "Diena" un "Teātra vēstnesis". 2019. gadā saņēmis Normunda Naumaņa Gada balvas Jaunā kritiķa godalgu. 2019. gada nogalē izdots Raimonda Ķirķa debijas dzejas krājums "Kartes", par kuru viņš saņēmis Dzejas dienu balvu, kā arī nominēts Latvijas Literatūras gada balvai kategorijā "Spilgtākā debija".

Attēlā: Raimonds Ķirķis. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalgaba.lv/index.php/lv/atdzeja-24/kurla-republika>

Laureāts LABĀKAIS PROZAS TULKOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Viktars Marcinovičs «MOVA»

AUTORS: **VIKTARS MARCINOVIČS**
TULKOTĀJA: **MĀRA POĻAKOVA**
DARBA NOSAUKUMS: **“MOVA”**
IZDEVNIECĪBA: **PROMETEJS**
REDAKTORE: **ILZE JANSONE**
VĀKA DIZAINS: **AGNESE KURZEMNIECE**

ANOTĀCIJA:

Ir 4741. gads pēc ķīniešu kalendāra. Ķīnas un Krievijas Savienotajā valstī, Minskas pilsētā, uz dzīvību un nāvi notiek cīņa starp ķīniešu triādēm un Valsts Narkokontroli. Vairākas kādreiz aizliegtās vielas šajā valstī ir atļautas, tomēr mova – viena no visstiprākajām narkotikām, ir aizliegta uz visstingrāko. Tās lietotāji tiek ķerstīti un bargi sodīti. Lai arī apstoties tiek mainīta apziņa, atkarība no movas neveidojas – šī narkotika neiedarbojas uz visiem. Dīvaini, bet Maskavas un Novosibirskas iedzīvotājus mova neštirī – tā darbojas tikai un vienīgi uz džankijiem, kuri dzīvo Minskā.

PAR AUTORU:

Viktars Marcinovičs (*Виктор, Марцинович*, 1977) ir baltkrievu žurnālists, publicists, rakstnieks. Deviņu romānu autors. 2014. gadā par romānu “Mova” viņš saņēma Eiropas Zinātniskās fantastikas biedrības veicināšanas balvu.

PAR TULKOTĀJU:

Māra Poļakova (1975) – tulkotāja. Tulko no krievu, vācu, angļu, sengrieķu, latīņu, jidiša, ebreju un ukraiņu valodas. Tulkojusi vairākus pazīstamus ārvalstu literāros darbus, kā arī piedalījusies jaunā Bībeles tulkojuma izstrādē. Daudzkārtēja Latvijas Literatūras gada balvas nominante, 2010. gadā ieguvusi balvu par Susannas Klārkas romāna “Džonatans Streindžs un misters Norels” tulkojumu.

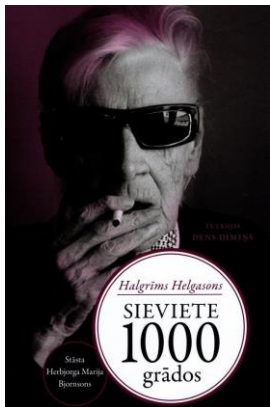
Attēlā: Māra Poļakova. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/prozas-tulkojumi-24/mova>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS TULKOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Helgrīms Helgasons «Sieviete 1000 grādos»

AUTORS: **HALGRĪMS HELGASONS**

TULKOTĀJS: **DENS DIMIŅŠ**

DARBA NOSAUKUMS: **“SIEVIETE 1000 GRĀDOS”**

IZDEVNIECĪBA: **ZVAIGZNE ABC**

REDAKTORE: **JANA BOIKOVA**

MAKETĒTĀJA: **ILZE ŠMITE**

ANOTĀCIJA:

Herbjorgai Marijai ir 80 gadu, viņa viena pati nīkst garāžā ar portatīvo datoru un rokasgranātu atbalstam un drošībai. Plānodama savu nāvi un pasūtīdama laika logu krematorijā, viņa lūdz Neaizmiršanas dievu un atsauc atmiņā savu dēkaino dzīvi – no vissmalkākajām viesībām līdz visdziļākajai nabadzībai. Šī neticamā romāna izveidē lieliski kombinējas autora oriģinalitāte un stāstnieka jauda. Augstu vilni sit humors, intuīcija un ironija, kad viņš izvadā Herbjorgu no mazapdzīvotiem Islandes nostūriem līdz kara plosītajai Eiropai un pat tālāk pasaulē, pirms viņa atgriežas, lai pastāstītu mums stāstu, kurā netiek taupīts neviens un nekas.

PAR AUTORU:

Halgrīms Helgasons (*Hallgrímur Helgason*, 1959) ir islandiešu rakstnieks un mākslinieks. Karjeru sācis kā gleznotājs, sarīkojis vairāk nekā 30 personālizstādes un piedalījies vairāk nekā 30 grupu izstādēs Islandē un ārzemēs. Dzīvojis Bostonā, Ņujorkā, Parīzē. Pirmo romānu Helgasons publicēja 1990. gadā, bet kā rakstnieks starptautiski popularitāti guva 1996. gadā, publicējot grāmatu “101 Reikjavīka”. Viņa pazīstamākās grāmatas ir “The Hitman's Guide to Housecleaning” (2008), ko viņš sarakstījis angļu valodā, un romāns “Sieviete 1000 grādos” (2011). Divi viņa romāni ir ekranizēti, četri iestudēti uz skatuves. Viņš ir arī sarakstījis divas dzejas grāmatas, strādājis kino un teātrī, kā arī islandiešu valodā tulkojis Šekspīra lugas. 1995. gadā Helgasons īslaicīgi darbojās kā *stand-up* komiķis, iepazīstinot tautiešus ar šo žanru.

PAR TULKOTĀJU:

Dens Dimiņš (1974) tulko daiļliterāturu no franču, islandiešu, grieķu, itāļu, bulgāru, holandiešu, vācu, krievu un albāņu valodas. Tulkojis Selīna, Hansa Hennija Jāna, Mišela Velbeka, Vladislava Todorova, Aleka Popova, Meņa Kumandareja, Konstantina Kavafja, Oidiras Avas Olafsdotiras, Einara Maura Gudmundsona u. c. autoru darbus. Līdzdarbojies ievērojamā grieķu rakstnieka Nika Kazantzaka darba “Kristus pēdējais kārdinājums” latviskošanā. Iztulkojis piecus Mišela Velbeka romānus, par romāna “Varbūt ir sala” tulkojumu 2009. gadā saņēmis Latvijas Literatūras gada balvu. Otrreiz šo balvu ieguvis 2016. gadā par Džonatana Litela romāna “Labvēlīgās” tulkojumu.

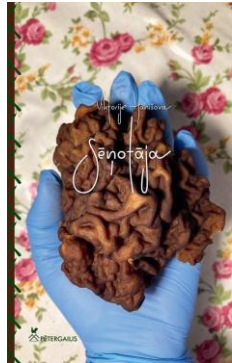
Attēlā: Dens Dimiņš. Foto: Reinis Hofmanis

informācija: <https://liligaba.lv/index.php/lv/prozas-tulkojumi-24/sieviete-1000-grados>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS TULKOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Viktorije Hanišova «Sēnotāja»

AUTORS: VIKTORIJE HANIŠOVA
TULKOTĀJS: JĀNIS KRISTIŅŠ
DARBA NOSAUKUMS: "SĒNOTĀJA"
IZDEVNIECĪBA: PĒTERGAILIS
REDAKTORE: SIGITA KUŠNERE
DIZAINS: IVO GRUNDULIS

ANOTĀCIJA:

Romāna centrā ir jauna sieviete Sāra, kura jau vairākus gadus pārtiek vien no sēņu lasīšanas, to piegādes provinces restorānam. Būdam vienuļņiece, viņa tikai reizumis dodas uz pilsētu pie psihiatres, lai pārliecinātu par savu līdzsvaroto garīgo stāvokli. Ziņa par mātes nāvi Sāras dzīvi īpaši nemaina. Viņa piedalās bērēs, satiekas ar brāļiem, no kuriem jau sen atsvešinājusies, un atgriežas mežā. Taču ģimenē piedzīvotā bērnības trauma un pāri nodarītais paliek. Autore bez aplinkiem un vienlaikus iekšējīgi mēra, ko spēj izturēt bērna dvēsele un kur ir ģimenes robežas.

PAR AUTORI:

Viktorije Hanišova (*Viktorie Hanišová*, 1980) ir čehu rakstniece un tulkotāja. Debitēja 2015. gadā ar plašu rezonansi guvušo romānu "Anežka" par disfunkcionālām mātes un viņas adoptētās meitas attiecībām, slēptu rasismu un stereotipu veidošanu. 2018. gada romāns "Sēnotāja" ("*Houbařka*") pievēršas traumai bērnībā un vardarbībai ģimenē. Savukārt trioloģiju 2019. gadā noslēdz romāns "Rekonstrukcija" ("*Rekonstrukce*"), kas stāsta par sadzīvošanu ar vecāka pašnāvību. 2020. gadā tiek izdots īso stāstu krājums "Garais ceļš" ("*Dlouhá trař*"), kurā arī aplūkota pašnāvības tēma. Hanišovas romāni guvuši plašu popularitāti, tulkoti vairāk nekā 10 valodās. Hanišova ir absolvējusi angļu un vācu valodas studijas Prāgas Kārļa Universitātē. Viņa strādā par tulkotāju un valodu skolotāju.

PAR TULKOTĀJU:

Jānis Krastiņš (1950) – tulkotājs un ķīmiķis. 1973. gadā beidzis Latvijas Valsts universitātes Ķīmijas fakultāti, ieguvus Tehnisko zinātņu kandidāta grādu, kas vēlāk nostrificēts kā inženierzinātņu doktora grāds (Dr. Sc. ing). Līdz 2016. gada 31. decembrim strādājis Čehijas vēstniecībā Rīgā, veicis tulka pienākumus latviešu un čehu politiķu vizīšu laikā. Kopš 1987. gada tulko daļi literatūru no čehu un slovāku valodas, vairāk nekā 15 grāmatu tulkotājs. Nominēts 2014. gada Latvijas Literatūras gada balvai par Josefa Škvorecka grāmatas "Cilvēka dvēseles inženiera stāsts" tulkojumu, savukārt 2021. gadā – par Jakubas Katalpas romāna "Vācieši" tulkojumu. Tulkojis Jaroslava Hašeka, Mihaļa Vīvega, Jiržija Kratohvila, Vāclava Havela un daudzu citu autoru darbus. 2015. gadā par nozīmīgu ieguldījumu čehu literatūras tulkošanā latviešu valodā un tās atpazīstamības veicināšanā Latvijā saņēmis balvu *Gracias agit*, ko ik gadu pasniedz Čehijas Ārlietu ministrija par valsts vārda popularizēšanu ārvalstīs.

Attēlā: Jānis Krastiņš. Foto: Ruta Kurpniece

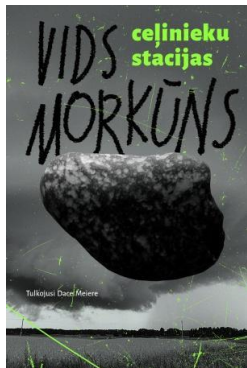
Plašāka informācija: <https://lalgaba.lv/index.php/lv/prozas-tulkojumi-24/senotaja>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS TULKOJUMS
LATVIEŠU VALODĀ

Vids Morkūns «Ceļinieku stacijas»

AUTORS: VIDS MORKŪNS
TULKOTĀJA: DACE MEIERE
DARBA NOSAUKUMS: "CEĻINIEKU STACIJAS"
IZDEVNIECĪBA: ZVAIGZNE ABC
REDAKTORE: IVETA POLKMANE

ANOTĀCIJA:

“Ceļinieku stacijas” ir ļoti īsu noveļu cikls. Autors ar detaļu palīdzību, caur bēdīgiem, komiskiem, traģiskiem un pirmajā acu uzmetienā gluži ikdienišķiem atgādzājumiem atklāj lasītājam cilvēka dvēseles plašumus un šaurās vietas. Dzīvesstāsti, kas satilpināti tikai dažās rindkopās, ar vārdiem uzgleznotas piesātinātas ainas te sagulst iespaidīgā, rūpīgi veidotā likteņu mozaīkā.

PAR AUTORU:

Vids Morkūns (*Vidas Morkūnas*, 1962) ir lietuviešu prozaīķis, dzejnieks, tulkotājs. Studējis toreizējās Klaipēdas Valsts konservatorijas Teātra mākslas fakultātē. 1992. gadā absolvējis Mūzikas akadēmijas Augstākos filmu scenāristu kursus. Sarakstījis trīs stāstu krājumus, vienu dzejas grāmatu un publicējis ap 50 tulkojumu (no angļu, poļu, krievu, vācu valodām). Viņš ir Lietuvas Rakstnieku savienības un Lietuvas Literāro tulkotāju asociācijas biedrs. Morkūns ir arī vairāku literāro balvu laureāts, viņa grāmata “Ceļinieku stacijas” (“Pakeleivingų stotys”) tika izvirzīta Lietuvas Gada grāmatas balvai un ieguva Lietuviešu literatūras un folkloras institūta balvu par radošāko grāmatu (2019).

PAR TULKOTĀJU:

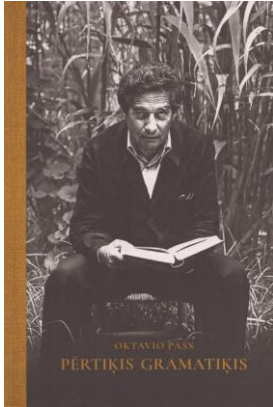
Dace Meiere (1973) – tulkotāja. Kopš 1996. gada publicē tulkojumus no itāļu, lietuviešu, spāņu un katalāņu valodas. Kopumā iztulkotas vairāk nekā 100 grāmatas, to vidū Umberto Eko, Sandro Veronēzi, Alesandro Bariko, Nikolo Ammaniti, Havjera Mariasa, Roberto Bolanjo, Žaumes Kabrē, Kristinas Sabaļauskaites u. c. autoru darbi. Dace Meiere saņēmusi Itālijas Kultūras ministrijas Nacionālo prēmiju tulkošanā un vairākas Itālijas Ārlietu ministrijas prēmijas, balvu “Sudraba tintnīca”, Latvijas Literatūras gada balvas, Jāņa Baltvilka balvas, kā arī Baltu balvu.

Attēlā: Dace Meiere. Foto: Didzis Grodzs

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/prozas-tulkojumi-24/celinieku-stacijas>

Nominācija **LABĀKAIS PROZAS TULKOJUMS
LATVIEŠU VALODĀ**
Oktavio Pass «Pērtiķis gramatiķis»

AUTORS: **OKTAVIO PASS**
TULKOTĀJA: **EDVĪNS RAUPS**
DARBA NOSAUKUMS: **“PĒRTIĶIS GRAMATIĶIS”**
IZDEVNIECĪBA: **NEPUTNS**
REDAKTORS: **VALDIS ĀBOLS**
MĀKSLINIECE: **ANNA AIZSILNIECE**

ANOTĀCIJA:

“Pērtiķis gramatiķis” ir meditācija par valodu un viens no svarīgākajiem autora darbiem. Iedvesmojies no hinduistu mītiskā tēla Hanumāna – pērtiķu vadoņa, devītā gramatiķa hinduistu mitoloģijā –, poēma vēsta par Galtas ceļu Indijā, uz kura tiek iztīrītas valodas nozīmes un fenomenālas pasaules uztveres attiecības. Te norisinās neredzamu saskarsmes punktu starp ideju un vārdu spēle, ko pavada Austrumu kosmogoniskie mīti un romantiskajā mākslā sastopami arhetipi.

PAR AUTORU:

Oktavio Pass (*Octavio Paz*, 1914–1998) dzimis Mehiko, Meksikā. Auga nabadzīgos apstākļos, taču pieeja vectēva bibliotēkai jau agrā bērnībā izraisīja viņa interesi par literatūru. Jau pusaudža gados sācis rakstīt dzeju, 1933. gadā viņš debitēja literatūrā ar dzejoļu krājumu “Savvaļas mēness” (“*Luna silvestre*”). 1938. gadā iesaistījās Spānijas pilsoņu karā. Pēc kara atgriezās Meksikā, kur strādāja par dzejnieku, žurnālistu un tulkotāju. Kopš 1946. gada viņš strādāja par diplomātu, paralēli darbojās literatūrā; publicēja vairākus dzejas un prozas krājumus. Par savu daiļradi 1977. gadā saņēma Jeruzalemes prēmiju, 1981. gadā – Migela de Servantesa prēmiju, 1982. gadā – Neistadtas starptautisko literatūras balvu un 1990. gadā – Nobela prēmiju literatūrā.

PAR TULKOTĀJU:

Edvīns Raups (1962) – dzejnieks, tulkotājs. Viens no spilgtākajiem 20. gadsimta 90. gadu dzejas novatoriem. Autors dzejoļu krājumiem “Vēja nav” (1991), “Dzīvo damies” (1995), “33 mīklaini dzīves gadi un dzejoļi” (1997), “Uzvāri man kaut ko pārejošu” (2002), “Putn” (2008), “Mirklis šis” (2013) un “Uguns nedrošs pulss” (2016). Pazīstams arī kā spāņu un portugāļu valodā rakstītās prozas tulkotājs. Tulkojis tādus ievērojamus autorus kā Hulio Kortāsars, Horle Luiss Borhess, Gabriels Garsija Markess, Ernesto Sabato un Federiko Garsija Lorka. Daudzu literāro apbalvojumu nominants un ieguvējs, tostarp ieguvis Latvijas Literatūras gada balvu par dzejas krājums “Putn”.

Attēlā: *Edvīns Raups*. Foto: *Ruta Kurpniece*

Plašāka informācija: <https://lalgaba.lv/index.php/lv/prozas-tulkojumi-24/pertikis-gramatikis>

Laureāts LABĀKAIS LITERATŪRAS AUTORDARBS BĒRNIEM

Kārlis Vērdiņš «Jandāliņš»

AUTORS: KĀRLIS VĒRDIŅŠ

DARBA NOSAUKUMS: “JANDĀLIŅŠ”

IZDEVNIECĪBA: LIELS UN MAZS

REDAKTORE: INESE ZANDERE

ILUSTRĀCIJAS: LOTE VILMA VĪTIŅA

DIZAINS: ARTIS BRIEDIS

ANOTĀCIJA:

“Jandāliņā” atkal satiekas Kārļa Vērdiņa dzejoļu krājumos sastapti varoņi – tēti, mammas un viņu mazuļi, kuru sīkās roķeles stingri sagrauj savus vecākus kā ķilniekus, liekot viņiem gan rūpēties un raizēties, gan priecāties un spēlēties, kopā ar bērniem apgūstot pasaules kārtību. Šīs dzīvās attiecības, kurās mainās lomas un noskaņojumi, autors ietvēris pantos, kurus ir viegli skaitīt, spēlējoties ar maziem bērniem, viegli atcerēties no galvas. To rīmes liek pieaugušajiem kopā ar autoru pasmīnēt un bērniem skaļi smieties.

PAR AUTORU:

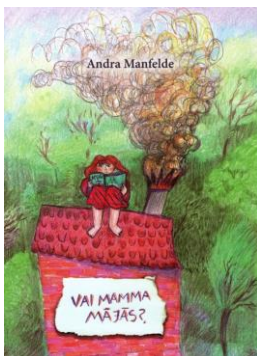
Kārlis Vērdiņš (1979) – dzejnieks, literatūrzinātnieks, atdzejotājs. Dzejas krājumu “Ledlauži” (2001), “Biezpiens ar krējumu” (2004), “Es” (2008), “Mēs” (kopotā dzeja, 2012), “Pieaugušie” (2015), “Gatavā dzeja” (2020), “Lībiešu balādes / Līvōd balādōd” (2023) autors. Sarakstījis arī četrus dzejas krājumus bērniem. Autors monogrāfijai “Bastarda forma: Latviešu dzejprozas vēsture” (2011), kas balstīta promocijas darbā “Latviešu dzejproza 20. gadsimtā”, par ko saņēmis filoloģijas doktora grādu. Vairāku nozīmīgu literāru apbalvojumu laureāts, tostarp – trīskārtējs Latvijas Literatūras gada balvas saņēmējs. Bijis literatūras žurnāla “Latvju Teksti” redaktors, sastādījis un rediģējis vairākus dzejas krājumus un pētījumus. Patlaban – pētnieks LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtā. Dzeja tulkota vairākās pasaules valodās. Sadarbojies ar dažādiem latviešu komponistiem un mūziķiem, rakstot libretus un dziesmu tekstus.

Attēlā: Kārlis Vērdiņš. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/berniem-24/jandalins>

Nominācija LABĀKAIS LITERATŪRAS AUTORDARBS BĒRNIEM

Andra Manfelde «Vai mamma mājās?»

AUTORE: **ANDRA MANFELDE**

DARBA NOSAUKUMS: **“VAI MAMMA MĀJĀS?”**

IZDEVNIECĪBA: **DIENAS GRĀMATA**

REDAKTORE: **GUNDEGA BLUMBERGA**

ILUSTRĀCIJAS: **ANDRA MANFELDE**

DIZAINS: **JĀNIS ESĪTIS**

ANOTĀCIJA:

Ja mamma, tētis, Annī un Aurēlija vasaras pirmajā dienā nebūtu ievākušies sarkanajā mājā, iespējams, notikumi būtu pavisam citādi. Māja ir sasodīti noslēpumaina. “Šajā mājā viss pazūd!” brēca tētis. Ne tikai zeķes, skrūves un burtnīcas... Mantas un sirdsmiers pagalam, vējš un bērni joņo un, ja jūs varētu aizņoņot notikumiem pa priekšu, tad redzētu, ka ziemās pa istabām, visbiežāk ar slotu, skraida mamma un apgalvo, ka tā viņa iznēsājot siltumu no krāsns uz krāsni, no istabas uz istabu... Taču Izmeklētājs japānis pavēlēja visu stāstīt no paša, paša sākuma!

PAR AUTORI:

Andra Manfelde (1973) – dzejniece, rakstniece. Raksta dzeju, prozu un prozu bērniem. Kopš 2002. gada publikācijas literatūras mēnešrakstos, tostarp dzejoļu izlase literārajā žurnālā “Luna”, par kuru viņa saņēma Literatūras gada balvu. 2005. gadā publicēts viņas pirmais dzejoļu krājums “Tranšejas dievi rok” (Ojāra Vācieša balva). 2005. gadā tika izdots arī viņas pirmais romāns “Adata”, autobiogrāfisks darbs par jaunas sievietes cīņu ar narkotiku atkarību. Sarakstījusi dzejoļu krājumus “Betona svētnīcas”, “Ziemeļu tirgus”, “Poēma ar mammu”, romānus “Dzimtenīte” “Virsnieku sievas”, “Vilcēni”, prozas darbus “Ceļojums uz mēnesi”, “Zemnīcas bērni”, “Mājās pārnāca basa” un darbus bērniem “Sirds pasaka”, “Vēja Vīrs un mēs”, “Ceriņslotas zīmējumi”, “Kaķis mākoņos”, “Pasaka par Sniega Kurmi”, “Uzzīmē baltu lietu”, “Vai mamma mājās?”. Viņas darbi atzinīgi novērtēti, saņemot gan nominācijas, gan apbalvojumus, tai skaitā arī Latvijas Literatūras gada balvu par grāmatu bērniem “Kurš no mums lidos?”.

Attēlā: Andra Manfelde. LALIGABA publicitātes foto

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/berniem-24/vai-mamma-majas>

Nominācija LABĀKAIS LITERATŪRAS AUTORDARBS BĒRNIEM

Luīze Pastore «Šis ir mans seriāls»

AUTORE: **LUĪZE PASTORE**
DARBA NOSAUKUMS: “ŠIS IR MANS SERIĀLS”
IZDEVNIECĪBA: **AMINORI**
REDAKTORE: **IEVA MELGALVE**
MĀKSLINIECE: **RUTE MARTA JANSONE**

ANOTĀCIJA:

Luīzes Pastores jaunākais darbs veltīts pusaudžu auditorijai un aizved lasītāju jau nedaudz piemirstā pagātnē. Tā sižets risinās deviņdesmito gadu otrajā pusē, kad Latvijā strauji ienāca glancētie žurnāli, reklāma un televīzijas seriāli. Grāmatas galvenā varone, trīspadmitgadīgā Beta, pati īpaši nevēlas pieteikties atlases konkursam par lomu topošā pusaudžu seriālā. Toties viņas mammai tā šķiet lieliska iespēja. Visiem par pārsteigumu Betai paveicas nokļūt izredzēto jauniešu vidū, un vesels gads meitenes dzīvē aizrit, gatavojoties zvaigžņu stundai televīzijas ekrānos.

PAR AUTORI:

Luīze Pastore (1986) raksta grāmatas bērniem. Izdotas vairāk nekā desmit grāmatas. Daudzi darbi ieguvuši dažādas literārās godalgas – sērijas “Mākslas detektīvi” grāmatas ir saņēmušas Jāņa Baltvilka balvas, Latvijas Literatūras gada balvas, Bērnu žūrijas atzinību, Pastariņa prēmiju. Grāmata “Maskačkas stāsts” arī ieguvusi Latvijas Literatūras gada balvu un pēc tās motīviem 2019. iznākusi animācijas filma “Jēkabs, Mimmi un runājošie suņi”. 2022. gadā grāmata “Laimes bērni” saņēmusi prestižo Boloņas Bērnu grāmatu tirgus balvu “Jaunie apvārsņi”, ko piešķir īpaši inovatīvai grāmatai.

Attēlā: Luīze Pastore. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://liligaba.lv/index.php/lv/berniem-24/sis-ir-mans-serials>

Nominācija LABĀKAIS LITERATŪRAS AURORDARBS BĒRNIEM

Inese Zandere «Putni mūs redz»

AUTORE: **INESE ZANDERE**
DARBA NOSAUKUMS: **“PUTNI MŪS REDZ”**
IZDEVNIECĪBA: **LIELS UN MAZS**
ILUSTRĀCIJAS: **ALEKSANDRA RUNDE**
DIZAINS: **ARTIS BRIEDIS**

ANOTĀCIJA:

Dzejoļu krājumā ir apkopots 41 dzejolis, vairāk nekā puse no tiem – pirmpublicējumi. Dzejoļi variē no skaitāmpanta līdz liriskai balādei. Autore izmanto bērnišķīgas rotaļas paņēmienus, kas viegli sasaista dzejoli ar maza bērna paša acīm redzētajiem dabas notikumiem, un bērna fantāzijā viegli šķērsojamo robežu starp cilvēka un putna pasauli, kas mazajam lasītājam ļauj identificēties ar dzejoļu varoņiem – putniem.

PAR AUTORI:

Inese Zandere (1958) – dzejniece, publiciste un redaktore, bērnu grāmatu autore un izdevēja. Dzejniece pazīstama ar bērniem veltītu dzeju un lugām, kas guvušas daudzveidīgu izpausmi un recepciju arī citās mākslas jomās. Ineses Zanderes teksti plaši komponēti, pēc viņas dzejas uzņemtas vairākas animācijas filmas, ar scenāristes un libretistes līdzdalību tapuši muzikāli iestudējumi un uzvedumi, raidījumi bērniem. Vairākkārtēja Autortiesību bezgalības balvas ieguvēja, saņēmusi Literatūras gada balvu par grāmatām “Iekšīņa un ārīņa”, “Melnās čūskas maiznīca” un “Mantojumi”, nominēta arī par krājumu “Putna miegā”, kurš ieguvis žurnāla “Latvju Teksti” balvu. Par devumu literatūrā saņēmusi augstāko valsts apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni (2008). 2018. gada 17. oktobrī saņēmusi LR Kultūras ministrijas Atzinības rakstu par spilgtu ieguldījumu Latvijas literatūrā, bērnu literatūras un ilustrācijas attīstībā Latvijā.

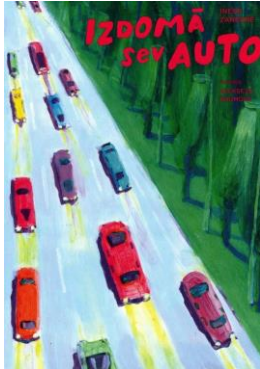
Attēlā: Inese Zandere. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/berniem-24/putni-mus-redz>

Nominācija LABĀKAIS PROZAS TULKOJUMS LATVIEŠU VALODĀ

Inese Zandere «Izdomā sev auto»

AUTORE: INESE ZANDERE
DARBA NOSAUKUMS: "IZDOMĀ SEV AUTO"
IZDEVNIECĪBA: LIELS UN MAZS
ILUSTRĀCIJAS: ALEKSEJS NAUMOVS
DIZAINS: ARTIS BRIEDIS

ANOTĀCIJA:

Ineses Zanderes dzejoļu krājumā "Izdomā sev auto" ar gleznotāja Alekseja Naumova ilustrācijām sev piemērotus dzejoļus atradīs dažāda vecuma bērni, bet it īpaši – zēni, kuriem patīk automašīnas. Dzejoļu varoņi ir dažādi auto un mehānismi, no limuzīna, autobusa un F1 līdz pat pienvedējam, kombainam un atkritumu mašīnai. Automašīnas ir gan ceļotāji, gan pirmklasnieki, gan "autolāčplēši", kas sargā Latviju, to līdzdalība aptver dažādas cilvēku dzīves jomas un visus gadalaikus ar katram raksturīgajiem darbiem, svētkiem un dabas ainām.

PAR AUTORI:

Inese Zandere (1958) – dzejniece, publiciste un redaktore, bērnu grāmatu autore un izdevēja. Dzejniece pazīstama ar bērniem veltītu dzeju un lugām, kas guvušas daudzveidīgu izpausmi un recepciju arī citās mākslas jomās. Ineses Zanderes teksti plaši komponēti, pēc viņas dzejas uzņemtas vairākas animācijas filmas, ar scenāristes un libretistes līdzdalību tapuši muzikāli iestudējumi un uzvedumi, raidījumi bērniem. Vairākkārtēja Autortiesību bezgalības balvas ieguvēja, saņēmusi Literatūras gada balvu par grāmatām "Iekšīna un ārīna", "Melnās čūskas maiznīca" un "Mantojumi", nominēta arī par krājumu "Putna miegā", kurš ieguvis žurnāla "Latvju Teksti" balvu. Par devumu literatūrā saņēmusi augstāko valsts apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni (2008). 2018. gada 17. oktobrī saņēmusi LR Kultūras ministrijas Atzinības rakstu par spilgtu ieguldījumu Latvijas literatūrā, bērnu literatūras un ilustrācijas attīstībā Latvijā.

Attēlā: Inese Zandere. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalogaba.lv/index.php/lv/berniem-24/izdoma-sev-auto>

Laureāts SPILGTĀKĀ DEBIJA

Linda Gabarajeva «APĻI»

AUTORE: **LINDA GABARAJEVA**

DARBA NOSAUKUMS: **“APĻI”**

IZDEVNIECĪBA: **NEPUTNS**

REDAKTORS: **ARTIS OSTUPS**

ILUSTRĀCIJAS: **AIGARS OPINCĀNS**

DIZAINS: **ANTA PENCE**

ANOTĀCIJA:

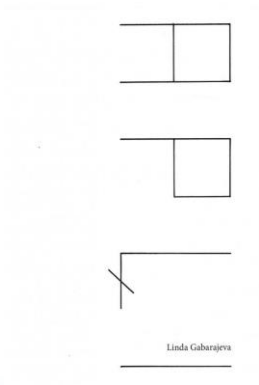
“Lindas Gabarajevas dzeju raksturo precīzs vērojums – jūtas un domas ir iemiesotas konkrētā, taustāmā realitātē. Tādā ziņā Gabarajeva turpina modernisma tradīciju, kurā idejas un lietas tika pasludinātas par vienotām. Uzskatāms ir Gabarajevas dzejas laikmetīgums – piesaiste vietām un cilvēkiem, piemēram, Kandavai, mammai un dēlam. Piesaiste tam, kas liek meklēt tīru valodu, jo uzspēlēta izteiksme būtu nodevība. Gabarajeva šo valodu ir atradusi pārsteidzoši ātri, un tās iedarbība uz lasītāju ir tūlītēja.” (Artis Ostups)

PAR AUTORI:

Linda Gabarajeva (1992) – dzejniece. Viņas teksti publicēti žurnālos “Strāva”, “Žoklis”, “Domuzīme” un interneta žurnālos “Punctum” un “Satori”. Raksta publicistiku un īsprozu. 2023. gadā izdots debijas dzejas krājums “Apļi”.

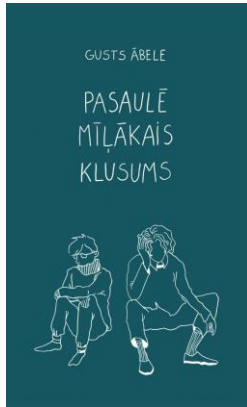
Attēlā: Linda Gabarajeva. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/debija-24/gabarajeva-apli>

Nominācija SPILGTĀKĀ DEBIJA

Gusts Ābele «Pasaulē mīļākais klusums»

AUTORS: GUSTS ĀBELE
DARBA NOSAUKUMS: "PASAUĻĒ MĪĻĀKAIS KLUSUMS"
IZDEVNIECĪBA: JĀŅA ROZES APGĀDS
REDAKTORS: ILMĀRS ZVIRGZDS
ILUSTRĀCIJAS: ARIBELLA JAUJA
DIZAINS: ELIZABETE LAURA PUNKA

ANOTĀCIJA:

“Galvenais šajā romānā ir pat ne varonis, bet viņa ilūzijas. Agrā jaunībā tās ir krietni svarīgākas par pašu dzīvi. Protams, neizbēgami seko attapšanās ilūziju gruvešos un izmisums par pasaules gala sākumu. Bet kā citādi? Katrs spēs identificēties ar šo gandrīz pašizdomāto pirmās mīlestības trakumu. Vai mīlēt kādu, ko esi izdomājis savā galvā, nozīmē mīlēt tikai pašam sevi? Vai viņā vilties nozīmē vilties sevī? Visā pasaulē? Gusts Ābeles grāmata līdzinās viena cilvēka iemīlēšanās izmisuma izrādei.” (Inga Pizāne)

PAR AUTORU:

Gusts Ābele (2004) ir jauniešu teātra studijas “Kāpnes” dibinātājs, aktieris un galvenais režisors. Nodarbojas arī ar prozas rakstīšanu, piedalījies literārajā seminārā “Aicinājums” un Prozas lasījumos, veido kultūras blogu “Kalambūrs”. “Pasaulē mīļākais klusums” ir viņa pirmā grāmata.

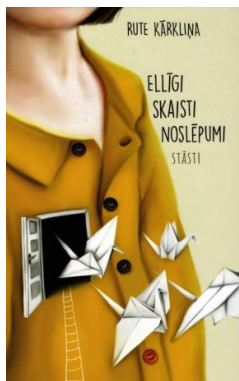
Attēlā: *Gusts Ābele*. Foto: *Ruta Kurpniece*

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/debija-24/pasaule-milakais-klusums>

Nominācija SPILGTĀKĀ DEBIJA

Rute Kārkliņa «Ellīgi skaisti noslēpumi»

AUTORE: RUTE KĀRKLIŅA
DARBA NOSAUKUMS: “ELLĪGI SKAISTI NOSLĒPUMI”
IZDEVNIECĪBA: ZVAIGZNE ABC
REDAKTORE: ANDA OGRIŅA
ILUSTRĀCIJAS UN DIZAINS: LINDA VALERE

ANOTĀCIJA:

Stāstu krājums ir kā iztēles bagāta arhitekta projektēts dzīvojamais nams, kurā katra dzīvesvieta atšķiras no pārējām. Te mājo raiba sabiedrība, un katrs no stāstu tēliem paver savas durvis un ļauj ieskatīties dzīvē, kas pārsteidz ar vienkāršību un reizē – nepārspējamu, spilgtu vienreizīgumu. Savdabīgi vecāudis, bērni, kuri savās mazajās rokās pūlas noturēt saites, kas vieno ģimeni, māte, kurai liegtas vecāku tiesības – visu šo tēlu gaisīgi tvertie dzīves mirkļi attēlo veselas jūtu un emociju pasaules, kurās ir vieta gan saldmei, gan rūgtumam.

PAR AUTORI:

Rute Kārkliņa (1989) ir ieguvusi izglītību komunikācijas zinātnē, beigusi “Literāro akadēmiju”. Kopā ar vīru un bērniem jau vairāku gadu garumā darbojas kā audžuģimene, tādēļ īpaši tuvu izjūt sociālās atstumtības riskam pakļauto ģimeņu dzīves stāstus. “Ellīgi skaisti noslēpumi” ir autorei pirmais stāstu krājums.

Attēlā: Rute Kārkliņa. Foto: Ruta Kurpniece

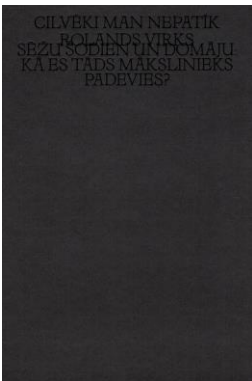
Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/debija-24/elligi-skaisti-noslepumi>

Nominācija SPILGTĀKĀ DEBIJA

Rolands Virks «Cilvēki man nepatīk»

AUTORS: **ROLANDS VIRKS**
DARBA NOSAUKUMS: **“CILVĒKI MAN NEPATĪK”**
IZDEVNIECĪBA: **VALTERS DAKŠA**
REDAKTORE: **ILZE JANSONE**

ANOTĀCIJA:

Sēžu šodien un domāju: kā es tāds mākslinieks padevies? Krājumā apvienoti 34 humora pilni stāsti, kuros Rolands Virks sev raksturīgajā, viegli ironiskajā stilā apcer gan sadzīviskas tēmas, piemēram, “Smēķēšana”, “Bezmiegs” vai “Biezpiens”, gan izaicinošākus tematus, kā “Fetišs” vai “Sieviete”.

PAR AUTORU:

Rolands Virks (1989) ir žurnālists un mūziķis. Par pētījumu “Žanru poētika Ovidija “Metamorfozēs”” ieguvis maģistra grādu klasiskajā filoloģijā. 2023. gadā debitējis literatūrā ar stāstu krājumu “Cilvēki man nepatīk”.

Attēlā: Rolands Virks. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalogaba.lv/index.php/lv/debija-24/cilveki-man-nepatik>

Laureāts SPILGTĀKAIS DARBS LITERATŪRZINĀTNĒ

Inguna Daukste-Silasproģe «Balsis pār jūru»

AUTORE: **INGUNA DAUKSTE-SILASPROĢE**
DARBA NOSAUKUMS: **“BALSIS PĀR JŪRU”**
IZDEVNIECĪBA: **DIENAS GRĀMATA**
ZINĀTNISKAIS REDAKTORS: **BENEDIKTS KALNAČS**
LITERĀRĀ REDAKTORE: **GUNDEGA BLUMBERGA**
KONSULTANTS: **VENTS ZVAIGZNE**
MĀKSLINIEKS: **JĀNIS ESĪTIS**

ANOTĀCIJA:

Sērijas “Es esmu...” darbs – monogrāfija par latviešu rakstnieku, dzejnieku un mākslinieku Gunaru Janovski (1916–2000).

Inguna Daukste-Silasproģe:

“Rakstnieks ne reizi vien atzinis, ka darbos ir izdzīvojis savu dzīvi dažādos variantos un iespējās, ka nav varējis uzrakstīt neko, kam pats nav bijis līdzdalībnieks vai vērotājs. Tā ir Janovska prozas būtiska iezīme, un tajā saskatāms arī viņa prozas spēks – dzīvot ar savu laiku un izdzīvot savu laiku, meistarīgi savas dzīves pavedienus saaužot ar literāro varoņu dzīvi.”

PAR AUTORI:

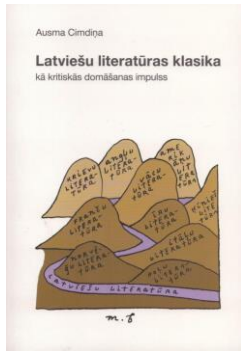
Inguna Daukste-Silasproģe (1968) – literatūrzinātniece, filoloģijas doktore. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta vadošā pētniece (kopš 2005. gada), Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājlocekle (kopš 2017. gada). Literatūrpētnieciskās intereses saistītas ar latviešu trimdas literatūras vēsturi, sākot ar 1944. gada rudeni, ietverot bēgļu nometņu laiku Vācijā (1944–1950) un bēgļu posmu Zviedrijā, latviešu trimdas literatūras attīstību dažādās mītnes zemēs kopš 20. gs. 40. g. otras puses (ASV, Kanāda, Austrālija, Zviedrija, Anglija u. c.), kā arī salīdzināmo literatūrzinātni. 5 zinātnisku monogrāfiju un 3 kolektīvo monogrāfiju autore, ap 180 populārzinātnisku publikāciju autore par latviešu trimdas rakstniekiem, par latviešu grāmatām un literāriem procesiem. Saņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas Viļa Plūdoņa vārdbalvu literatūrzinātnē (2003) par monogrāfiju “Latviešu literārā dzīve un literatūra bēgļu gados Vācijā (1944–1950)”, kā arī Ērika Raistera piemiņas fonda godalgu (2015) par latviešu trimdas rakstniecības pētījumiem un publikācijām laikrakstā “Laiks”. 2019. gadā par pētījumu “Gaidot laivu. Latviešu rakstnieki bēgļu ceļos Zviedrijā” viņai piešķirta Egona Līva piemiņas balva.

Attēlā: Inguna Daukste-Silasproģe. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/literaturzinatne-24/balsis-par-juru>

Nominācija SPILGTĀKAIS DARBS LITERATŪRZINĀTNĒ Ausma Cimdiņa «Latviešu literatūras klasika kā kritiskās domāšanas impulss»

AUTORE: AUSMA CIMDIŅA

DARBA NOSAUKUMS: "LATVIEŠU LITERATŪRAS KLASIKA KĀ KRITISKĀS DOMĀŠANAS IMPULSS"

IZDEVNIECĪBA: ZINĀTNE

REDAKTORE: INĀRA STAŠULĀNE

VĀKA DIZAINS: MODRIS BRASLIŅŠ (uz vāka **MĀRA BIŠOFA** zīmējums)

ANOTĀCIJA:

Monogrāfijas pamatā ir zinātniskās konferencēs un publikācijās aprobēti pētījumi, kas izvērsti agrāk neapgūtu avotu un kontekstu izpētē un papildināti ar jaunām atziņām un secinājumiem. Darbs strukturēts trīs nodaļās, katrā no tām fokusējoties uz noteiktu literatūras vēstures un teorijas jautājumu loku.

PAR AUTORI:

Ausma Cimdiņa (1950) – literatūrzinātniece, literatūrkritiķe. Kopš 1975. gada strādā Latvijas Universitātē, no 1985. gada docē vairākus kursus Humanitāro zinātņu fakultātē, profesore kopš 2003. gada. No 1998. gada pētījumu centra "Feministica Lettica" vadītāja. Latvijas Zinātņu akadēmijas īstenā locekle (2017). Grāmatu par literārā procesa un recepcijas problēmām "Teksts un klātbūtne" (2000), "Dzīve tekstā" (2006) autore. Publicējusi apceres par jaunāko prozu un prozas teoriju, kā arī rakstnieku portretus (Z. Mauriņa, J. Purapuķe, J. Miesnieks u. c.). Z. Mauriņas Rakstu 1.–2. sējumam (1996–97) rakstījusi pēcvārdu, piezīmes un sastādījusi bibliogrāfiju, sastāda Aspazijas Kopotus rakstus (1.–2. sēj.). Sastādījusi rakstu krājumus "Feminisms un literatūra" (1997), "Feminism and Latvian Literature" (1998), "Eiropa, Latvija – kultūru dialogs. Zintai Mauriņai – 100" (1998), almanahu "Feministica Lettica" (1998, 2001–2003). Sarakstījusi biogrāfisku apceri par Latvijas prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu "Brīvības vārdā" (2001). 2023. gadā izdota monogrāfija "Latviešu literatūras klasika kā kritiskās domāšanas impulss". Kopumā izdoti vairāk nekā 250 zinātniski, populārzinātniski un literatūrkritiski raksti latviešu, angļu, vācu, krievu, zviedru, lietuviešu un igauņu valodā.

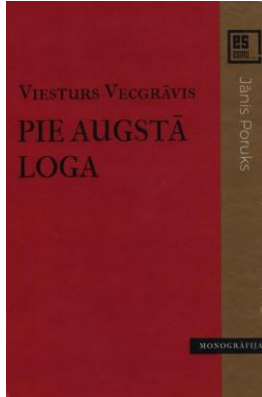

Attēlā: Ausma Cimdiņa. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/literaturzinatne-24/latviesu-literaturas-klasika-ka-kritiskas-domasanas-impulss>

Nominācija SPILGTĀKAIS DARBS LITERATŪRZINĀTNĒ

Viesturs Vecgrāvis «Pie augstā loga»

AUTORS: VIESTURS VECGRĀVIS
DARBA NOSAUKUMS: "PIE AUGSTĀ LOGA"
IZDEVNIECĪBA: DIENAS GRĀMATA
ZINĀTNISKĀ REDAKTORE: ANITA ROŽKALNE
LITERĀRĀ REDAKTORE: GUNDEGA BLUMBERGA
DIZAINS: JĀNIS ESĪTIS

ANOTĀCIJA:

Viestura Vecgrāvja monogrāfijā apkopoti būtiski fakti par Jāņa Poruka dzīvi un daiļradi, analizētas svarīgākās publikācijas par viņu un izvērsti stāstīts par pasaules kultūras ietekmi uz rakstnieka uzskatiem, darbu tēmām, risināto problemātiku un estētiku. Liela uzmanība pievērsta Poruka personības veidošanās virzieniem un dinamikai, raksturotas viņa gara pasaules īpatnības dažādos dzīves posmos.

PAR AUTORU:

Viesturs Vecgrāvis (1948) – literatūrzinātnieks, LU emeritētais profesors un grāmatizdevējs, erudīts latviešu dzejas un literāro procesu pētnieks. Kopš 1981. gada uzmanības lokā ir Jāņa Poruka daiļrades un personības izpēte, kā arī latviešu klasiskās literatūras t. s. zelta laikmets – 19. un 20. gs. mija. Kopš Atmodas laika pētniecisko interešu lokā latviešu trimdas dzejas procesi un personības. Literatūrzinātniskajās publikācijās latviešu literārās parādības skatītas kultūrvēsturiskās sakarībās, pasaules literāro virzienu un strāvojumu kontekstā. Pateicoties viņa kā grāmatizdevēja (apgādi "Artava", "Daugava", "Jaunā Daugava") darbībai, Latvijā 20. gs. 90. gados un 21. gs. pirmajā desmitgadē izdoti gan latviešu trimdas autoru darbi, gan no jauna izdoti agrāko paaudžu autoru darbi. Daudzu grāmatu redaktors un izdevējs, priekšvārdu, pēcvārdu un komentāru autors, sastādījis daudzu latviešu autoru darbu izlase vai pēc ilgāka laikposma izdevis piemirstu rakstnieku literāros darbos. Romantiskās dzejas antoloģijas "Zilā puķe" (2021) sastādītājs, grāmatas "Mani sveicina zvaigznes: romantiskā pasaules izjūta latviešu dzejā: impresijas un ieskati" (2018) un monogrāfijas "Pie augstā loga" (2023) autors.

Attēlā: Viesturs Vecgrāvis. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://lalgaba.lv/index.php/lv/literaturzinatne-24/pie-augsta-loga>

Laureāts LSM LASĪTĀJU SIMPĀTIJAS BALVA

Rute Kārkliņa «Ellīgi skaisti noslēpumi»

AUTORE: RUTE KĀRKLIŅA

DARBA NOSAUKUMS: “ELLĪGI SKAISTI NOSLĒPUMI”

IZDEVNIECĪBA: ZVAIGZNE ABC

REDAKTORE: ANDA OGRIŅA

ILUSTRĀCIJAS UN DIZAINS: LINDA VALERE

ANOTĀCIJA:

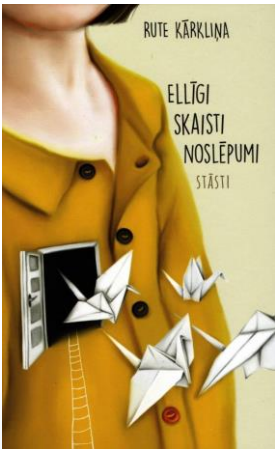
Stāstu krājums ir kā iztēles bagāta arhitekta projektēts dzīvojamais nams, kurā katra dzīvesvieta atšķiras no pārējām. Te mājā raiba sabiedrība, un katrs no stāstu tēliem paver savas durvis un ļauj ieskatīties dzīvē, kas pārsteidz ar vienkāršību un reizē – nepārspējamu, spilgtu vienreizīgumu. Savdabīgi vecāudis, bērni, kuri savās mazajās rokās pūlas noturēt saites, kas vieno ģimeni, māte, kurai liegtas vecāku tiesības – visu šo tēlu gaisīgi tvertie dzīves mirkļi attēlo veselas jūtu un emociju pasaules, kurās ir vieta gan saldmei, gan rūgtumam.

PAR AUTORI:

Rute Kārkliņa (1989) ir ieguvusi izglītību komunikācijas zinātnē, beigusi “Literāro akadēmiju”. Kopā ar vīru un bērniem jau vairāku gadu garumā darbojas kā audžuģimene, tādēļ īpaši tuvu izjūt sociālās atstumtības riskam pakļauto ģimeņu dzīves stāstus. “Ellīgi skaisti noslēpumi” ir autorei pirmais stāstu krājums.

Attēlā: Rute Kārkliņa. Foto: Ruta Kurpniece

Plašāka informācija: <https://laliqaba.lv/index.php/lv/debija-24/elligi-skaisti-noslepumi>

Specbalva Contram PAR LATVIEŠU LITERATŪRAS POPULARIZĒŠANU

Margus Konnula (pseidonīms **Contra**, 1974) – igauņu dzejnieks un tulkotājs. Raksta dzeju un grāmatas bērniem, lielākoties igauņu valodā. Viņa oriģināldzejoļi latviešu valodā apkopoti krājumā “Tik grūti ir būt latvietim”. Latviešu valodu iepazinis caur Eduarda Veidenbauma daiļradi; atdzejojis viņa dzejoļus igauņu valodā. Tulkojis Ineses Zanderes, Anetes Meleces, Mairas Dobeles un citu latviešu autoru darbus. Ir organizējis literatūras seminārus un skrējienus. Ir noskrējis 170 km distanci no Tartu līdz Eduarda Veidenbauma mājai Kalāčos. Uzturējies rakstnieku rezidencēs Visbijā (Zviedrija), Mazāno (Itālija) un Ventspilī (Latvija).

Attēlā: Contra (Margus Konnula)

Plašāka informācija:

<https://www.literatura.lv/personas/marguss-konnula>

Specbalva

Ronaldam Briedim
PAR «LITERĀRĀS
AKADĒMIJAS» VADĪŠANU 20
GADU GARUMĀ

Ronalds Briedis (1980) – dzejnieks un dramaturgs. Dzimis Aizkrauklē, pēc Jēkabpils Valsts ģimnāzijas absolvēšanas studējis kultūras teoriju Latvijas Kultūras akadēmijā (1999-2005), kur arī strādājis par bibliotekāru (2003-2004). Organizē Jauno un iesācēju autoru semināru un vada kultūrizglītības programmu "Literārā Akadēmija". Kopš 2010. gada strādā par Latvijas Rakstnieku savienības lietvedi. Latviešu literatūrā pilntiesīgi ienācis 2004. gadā ar dzejoļu "Asaru gāze", par ko saņēmis Dzejas dienu balvu (2004) un Latvijas Literatūras gada balvu par spilgtāko debiju (2004). Iznākuši vēl trīs krājumi – "Karaoke" (2008), kas ieguvis Ojāra Vācieša prēmiju, "Zāles pret nemirstību" (2016), kas tika nominēts Latvijas Literatūras gada balvai, un "Nulles summa" (2022). Ronalds Briedis raksturo postmodernās ironijas noteikta iedziļināšanās Rietumu un Austrumu kultūras kodos apvienojumā ar nevainojamu klasisko dzejas formu pārvaldīšanu. Dzejoļi tulkoti angļu, vācu, krievu, spāņu, franču, ungāru un maķedoniešu valodā. Ronalds Briedis atdzejojis Josifa Brodskā un Semjona Haņina darbus. Atsevišķā grāmatā izdota luga "Lielās paslēpes".

Attēlā: Ronalds Briedis. Foto: Didzis Grodzs

Plašāka informācija: <https://www.literatura.lv/personas/ronalds-briedis>

M Ū Ž A B A L V A

M a r g i t a i G ū t m a n e i

Margita Gūtmane (1943) – rakstniece, dzejniece, atdzejotāja. 1944. gadā kopā ar radniekiem nokļuvusi trimdā Vācijā. Beigusi Minsteres latviešu ģimnāziju, studējusi Hamburgā literatūrzinātņi un teātra vēsturi, Stokholmā – baltu valodas. Dzīvojusi Hamburgā, kopš 1996. gada Latvijā. Dzejoļu krājumos “Ēnu spēles” (1971), “Kas zinās stāstīt” (1976), “Klusuma robežās” (1981), “Dzejas” (Latvijā 1991, autores iecerētais nosaukums “Tava ķermeņa ainavas”), prozas darbos “Tā pati diena” (1988) un “Vēstules mātei” (1998) atklāts trimdas traģisms, vientulības sajūtas, nepiederība un ilgas. Sarakstījusi grāmatu bērniem “Minkāns” (1985). Atdzejojusi vācu valodā Aleksandra Čaka, Vizmas Belševicas, Imanta Ziedoņa, Veronikas Strēlertes, Māras Zālītes, Amandas Aizpurietes, Ulda Bērziņa u. c. autoru dzejoļus. LaRA un Latvijas PEN kluba biedre. Latvijas RS biedre (1992). Saņēmusi Jāņa Jaunsudrabiņa balvu par prozas grāmatas “Tā pati diena” manuskriptu (1984), PBLA Kultūras fonda Goda balvu par grāmatu “Vēstules mātei” (1998), Latvijas Literatūras gada speciālbilvu par grāmatu ““Dzīve ir viens vella izgudrojums” Veronika Strēlerte manās atmiņās” (2013).

Attēlā: Margita Gūtmane

Plašāka informācija: <https://www.literatura.lv/personas/margita-gutmane>

LaLiGaBa 2024.gada ekspertu komisija

Ekspertu komisijas priekšsēdētāja:

Rakstniece, dzejniece, tulkotāja IEVA MELGALVE

Komisijas locekļi:

Kultūras žurnāliste UNDĪNE ADAMAITE

Dzejnieks un atdzejotājs PĒTERIS DRAGUNS

Literatūrzinātniece MADARA EVERSONE

Dzejniece un publiciste LIGIJA PURINAŠA

Rakstnieks OSVALDS ZEBRIS

Tulkotājs, atdzejotājs, publicists un rakstnieks ILMĀRS ZVIRGZDS

**INFORMĀCIJAS
IZGŪVE**

<https://lalgaba.lv/index.php/lv/laureati/2024-gads>

<https://lalgaba.lv/index.php/lv/nominacijas/2024-gads>

<https://www.apollo.lv/8011773/foto-zinami-2024-gada-latvijas-literaturas-gada-balvas-sanemeji>